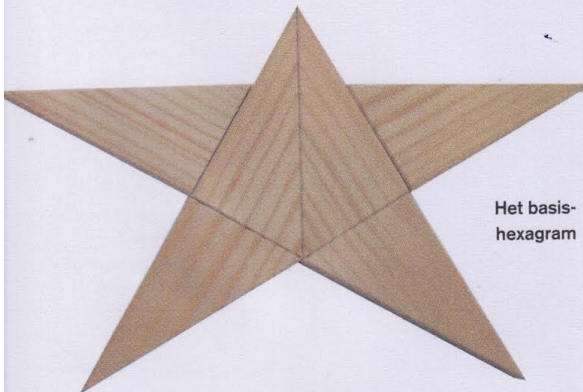

Kersthexagram

Wat geeft de sfeer van Kerstmis beter gestalte dan een ster? Dit symbool leidde de wijzen naar Bethlehem. In de jaren zeventig van de vorige eeuw leidde een ster de Duitse kunstenaar Ulrich Namislow naar de ontwikkeling van zijn hexagrampuzzel. In het boek over de puzzel zegt Namislow het als volgt: "Het spelen met de zes gelijkvormige, driehoekige puzzelstukken is eigenlijk ontstaan uit een vijfpuntige ster, beter gezegd, uit de verwondering over deze merkwaardige figuur die in meer dan één opzicht (bijvoorbeeld door de vier ledematen) aan de menselijke gestalte doet denken."

In een tijdsbestek waar mystiek denken samenviel met een hernieuwde golf van belangstelling voor tangramachtige puzzels, ontwikkelde Ulrich een wel heel bijzondere variant. Het uitgangspunt, 'de ster', op zich een onregelmatig pentagram, is eenvoudig te verkrijgen door de zes stukken van de puzzel als volgt samen te voegen:

Het basis-hexagram

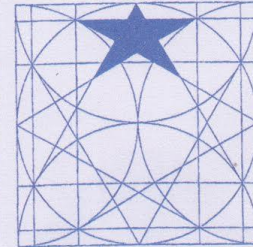
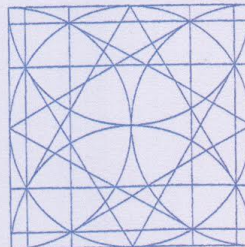
Namislow stelt: "... maar er is nog een tweede manier: door middel van een uit één enkel punt gedachte constructie waarvan de bouwstenen worden geleverd door elementaire vormen als cirkel, vierkant, gelijkzijdige driehoek en rechthoek. De cirkel - van het vierkant de binnencirkel, van de driehoeken de buitencirkel - verzoent harmonisch de tegenstelling tussen de vormen van vierkant en driehoek. Vier halve cirkels omspannen elk een zijde van het vierkant, ontmoeten elkaar in het middelpunt en snijden op acht plaatsen de binnencirkel. Rechte lijnen verbinden horizontaal en verticaal deze snijpunten. De uitkomst van deze eenvoudige constructie is een vrijblijvend, regelmatig symmetrisch stelsel van lijnen waaruit men een grote verscheidenheid aan vormfragmenten kan aflezen. Hiertussen kan men ook het onregelmatige pentagram en daarmee het eerste hexagram ontdekken."

Een zespuntige ster gemaakt van de zes puzzelstukken.

Het leest als een alchemieboek waar de ingrediënten en de weg naar het maken van goud worden beschre-

ven. Bij het hexagram leidt het tot de volgende esoterische figuur:

De puzzel

Het bijzondere van de puzzel is dat deze bestaat uit zes gelijke speelstukken. Elk stuk is een driehoek met hoeken van 30°, 60° en 90°. Pythagoras geeft dan meteen de verhouding van de zijden: 1:2:√3. Bij het leggen van de figuren (de hexagrammen) gelden twee regels:

1. Voor elk hexagram moeten alle zes stukken worden gebruikt, maar het maakt niet uit of het stuk zelf of zijn spiegelbeeld wordt neergelegd.
2. Elke driehoek moet tenminste met één hoek en één zijde tegen die van een andere driehoek worden aangelegd.

Omdat de kans op het vinden van de oorspronkelijke uitgave vrijwel nul is, zullen de puzzelstukken zelf moeten worden gemaakt! Zaag ze uit hout en neem een schuine zijde van circa acht centimeter. De zo verkregen puzzel zal voor vele uren speelplezier onder de kerstboom zorgen.

Fred Horn

